

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Amsterdam-Noord

Gemeente Amsterdam
Noordwaarts

Nummer 16
Augustus 2009

Noorder IJ-Krant

Natuur krijgt een kans op het Cornelis Douwesterrein

Krant voor
geïnteresseerden
in de ontwikkelingen aan
de Noordelijke IJever

Onder meer in dit nummer:

Binnenkort eerste paal
voor het Filmmuseum

Festivals NDSM-terrein:
vrij georganiseerd

Nieuwe toekomst
voor Stork-terrein

Competitie op het
gebied van duurzaamheid

Onderkomen Hema en
VNU in volgende fase

Cultuur aan het IJ

Passie voor film Binnenkort in Noord

De hele zomer films met de Franse acteur Alain Delon, twee maanden lang bijzondere films die nog niet in de bioscoop te zien waren, een speelfilmdebuut van een Taiwanese filmmaker, prachtige films tijdens het Sunsetsfilmfestival in de open lucht in het Vondelpark, op Overhoeks en in de binnentuin van de Hermitage... het Film-museum weet de film-liefhebber wel te grijpen. Maar dan ook iedere film-liefhebber. 'Het Filmmuseum wil een museum zijn dat iedereen iets te bieden heeft', zegt Géke Roelink, hoofd Publiek & presentatie.

Kunst moet verankerd zijn in de omgeving, een dialoog aangaan met buurt, stad, land en daarbuiten. Dat geldt dus ook voor film. Vindt Géke Roelink. 'Het Filmmuseum heeft kilometers materiaal voor professionals en academici, die er ongetwijfeld

hun draai kunnen vinden. Maar het Filmmuseum is er ook voor toeristen, voor omwonenden, voor scholieren. Dat is wat we straks in het nieuwe gebouw kunnen uitbouwen.'

Ratelende projectoren
Roelink: 'In het nieuwe gebouw komen vier state-of-the-art film-zalen, groot en klein, in heel verschillende sferen uitgevoerd, waar we specifieke films gaan draaien voor specifieke doelgroepen. Zo wordt een kleine zaal ingericht met meubels uit de oude Parijse bioscoop, een soort klein Tuschinski. Daar kunnen we oude films draaien op ratelende projectoren. Het dwarrelende stof in de lichtbaan moet je er bij denken en je waant je honderd jaar terug in de tijd. Maar we tonen ook nieuwe films, die nog nergens zijn vertoond. En films voor het grote publiek. Of films met live muziek.

Ze zullen lezingen houden, speciale programma's samenstellen en exposities organiseren in onze tentoonstellingsruimte van 1200 vierkante meter. Niet ondenkbaar is samenwerking met bijvoorbeeld Cinekid en met stichting Cultuur aan het IJ. Het Filmmuseum is hét centrum voor cinematografie in Nederland, dus we willen graag laten zien wat we in huis hebben. Het moet een bijenkorf worden waar vele mensen samenkomen met één gemeenschappelijke deler: hun passie voor film.'

Room with a view
Straks. Dan gebeurt het allemaal in het markante, beeldbepalende gebouw dat gaat verrijzen aan de zonnige zijde van het IJ, met zijn voeten in het gras van het Oeverpark... een mijlpaal in de geschiedenis van het museum. De voorbereidende werkzaamheden zijn deze zomer begonnen, de eerste paal wordt in september geslagen.

Nicolette van Gorp is nieuwbouwmanager. Zij begeleidt en coördineert de bouw van het museum én van het collectiecentrum verderop in de Buiksloterham. 'Daar worden de duizenden meters film bewaard die in ons bezit zijn, en daar zijn de ateliers ondergebracht voor de restauratie van films. In het museum zelf bevinden zich nog een bieb, een winkel, een terras en een sjieke zaal die in de volksmond al is omgedoopt tot A room with a view. Als alles goed gaat, opent het museum in december 2011 officieel zijn deuren. Maar voor die tijd gebeurt er al van alles. En het Vondelpark blijft zo lang mogelijk open. Dus filmfans houden gewoon onze programmering in de gaten.'

Meer informatie:
www.filmmuseum.nl

Regelloos? Dat lijkt maar zo

Zomer betekent voor de NDSM-werf festivals en feesten. Evenementen als IJazz, Over het IJ en dancefeesten als VOLT (29 augustus) en VALTI FEST (5 september) bezoeken het terrein en ook kleinere feestjes en evenementen zoeken de inspirerende omgeving van de oude werf op. Te veel herrie zorgde er in het recente verleden echter voor dat deze festiviteiten bijna werden afgeblazen. Achterliggende woonbuurten en de overkant - geluid draagt ver over water - klaagden keer op keer over geluidsoverlast. Tot Patrick Nieuwenhuis de organisatie van de festivals in goede banen leidde.

Patrick Nieuwenhuis beheert de buitenruimte van de NDSM-werf en ook de binnenruimte van de NDSM-hal. Hij zorgt ervoor dat het buitenterrein schoon, heel en veilig blijft, dat gaten in de bestrating worden gerepareerd, de buitenverlichting het doet, het gras is gemaaid. Binnen in de NDSM-hal zorgt hij voor het technisch beheer van installaties en brengt hij enigszins structuur aan in de gang van zaken. 'Het is bijzonder volk, dat hier werkzaam is', grijnst hij. 'Hartstikke leuk, maar een beetje regeloos.'

Een groot deel van zijn werk betreft de voorbereidingen voor de festivals. Er zijn er een aantal per jaar en die moeten veilig verlopen zonder overlast voor de buurt. Nieuwenhuis: 'Als er een aanvraag binnenkomt, bekijk ik eerst samen met de organisatie kritisch hun festivalplan. Hoe willen ze het terrein indelen, wat komt waar, wat heeft dat voor gevolgen voor de stromen publiek, hoeveel publiek verwachten ze, is er gedacht aan de inzet van extra pontjes over het IJ, aan EHBO, aan plashokken, wat doen we met afval, met drugsgebruik. De afgelopen jaren hebben we fouilleeruitmes ingericht om tijdens de festivals het drugsgebruik terug te dringen. Dat werpt nu vruchten af. Bij eerdere evenementen werden plastic bekertjes gebruikt. Wat een troep. Nu gebruiken we al een tijdje statiegeldbekers en dat werkt heel goed. Dat soort dingen bespreken we allemaal van tevoren met de politie, de brandweer, de milieudienst. Samen met deze diensten en de organisatie lossen we van tevoren zoveel mogelijk knelpunten op. Die regie is noodzakelijk om het voor iedereen leuk te houden. En veilig! Dansfeest VOLT is gegroeid van 2500 naar 10.000 bezoekers in de afgelopen jaren. Daar moet je rekening mee houden bij je organisatie. Zo proberen we iedere keer met elkaar de uitvoering te verbeteren.' En zo konden we ook afgelopen zomer weer ouderwets feesten.

Meer informatie over de genoemde festivals:
www.voltlovesummer.com en www.valtifest.nl

Nieuwe toplocatie komt vrij

In het kader van de verdere uitwerking van het stedenbouwkundige plan voor het Hamerstraatgebied (met als uitgangspunt het gekozen scenario 'gemengd bedrijventerein en beperkt wonen') is de gemeente in gesprek met Eigen Haard over de ontwikkeling van het voormalige Stork-terrein.

Het terrein is 35.000 m² groot en ligt direct aan het IJ. Voorheen zat op deze plek aan de Ketelstraat in Amsterdam Noord Stork Food & Daily Systems. Maar in april heeft het bedrijf het terrein verkocht aan woningstichting Eigen Haard. Twan Zeegers van Eigen Haard vertelt over de plannen.

'We hebben het terrein verkregen in samenwerking met onze partner Kondor Wessels. Het was al langer bekend dat Stork plannen had om het terrein te verkopen, onze partner is er al een jaar of twee, drie mee bezig om het te verkrijgen. Toen eenmaal bekend

was, dat ze daadwerkelijk zouden vertrekken, zijn meerdere partijen benaderd die interesse hebben getoond. Het ging heel rap. Half februari zijn we benaderd en half april wisten we dat wij het terrein hadden verkregen. Ze hanteerden een strakke regie.'

'Natuurlijk willen we het in de toekomst ontwikkelen. Het terrein wordt omringd door bezit van ons op het IJ-plein en in de Vogelbuurt, dit past daarbij, we kunnen het gebied tot een geheel maken, in zijn geheel vitaliseren. Op termijn kan zo'n nieuwe buurt op een toplocatie een positief effect hebben op de oude omliggende buurten. We kunnen de buurten eromheen herpositioneren. Maar goede planvorming kost tijd. De ontwikkeling van de toekomstige plannen kan wel zo'n tien jaar duren. In de tussentijd willen we de ruimte aanbieden aan kleinschalige creatieve bedrijven. Er staat een aantal gebouwen op het terrein, wat kantoorruimte en

een enorme bedrijfshal, er is ruimte voor evenementen, voor horeca. De ontwikkeltijd duurt lang genoeg om tijdelijke functies een kans te bieden. Er hebben zich ook al gegadigden gemeld. Dat zegt iets over de interesse voor deze plek.'

Voorproefje op de toekomst

De Hemwegcentrale, de Diemer Centrale, het Afvalenergiebedrijf... bij de verwerking van afval en de opwekking van elektriciteit in deze bedrijven komt veel warmte vrij. Zonde om al die restwarmte te lozen in de lucht en op het oppervlaktewater, vond Amsterdam. Ten eerste niet goed voor het milieu. En ten tweede is die warmte goed bruikbaar. Deze bedrijven produceren immers zo veel warmte dat heel Amsterdam binnen de ring er door kan worden verwarmd. Wat ermee te doen? Een warmtenet aanleggen, dus. Bram van Beek, projectleider warmtenet bij de gemeente Amsterdam Noord vertelt over de eerste wijknetjes, onder andere op het Cornelis Douwesterrein.

'Het idee is al een tijdje terug geboren om alle nieuwbouwprojecten in principe aan te sluiten op stadswarmte. Maar het is ondoenlijk en niet rendabel om in één keer grote pijpen door de hele stad en onder het IJ door aan te leggen. Die aanvoer- en retourleidingen hebben een fors formaat, je moet alles openbreken. Dat is een enorme klus en kostbaar. Daarom is besloten om overal waar dat zinvol is, een wijknet aan te leggen. Zo is in Nieuw West waar veel nieuwbouw wordt gebouwd, een warmtenet aangelegd, evenals in De Banne waar de Aakstraat onlangs is opgeleverd.'

'Langs de noordelijke IJ-oever worden de komende tien jaar 15.000 nieuwbouwequivalenten gerealiseerd, wat voldoende potentieel is om een warmtenet aan te leggen. Op het Cornelis Douwesterrein is alvast een voorproefje op de toekomst genomen en is een net aangelegd voor de bedrijven op het terrein. Zo'n net wordt lokaal gevoerd door de verbranding van gas in een grote ketel. We maken dus nog geen gebruik van de restwarmte, maar produceren zelf warmte. Dat is een noodzakelijke tussenstap naar de realisatie van het grote net. Onder de grond van het terrein liggen dus pijpen waar nieuwe bedrijven verplicht op moeten aansluiten. Het hoofdniet van het warmtenet in dit gebied wordt in het najaar tijdens de herprofilering onder de TT Vasumweg gelegd. We verwachten rond 2013 zoveel aansluitingen te hebben dat het zinvol is om wijknetten aan elkaar te koppelen tot een groter net. Dan kan ook een pijp onder het IJ door en kunnen we gebruikmaken van de restwarmte van de afvalverbrandingsinstallatie. In dit stadium bestuderen we met andere diensten en de gemeente wat handige plekken zijn om de leidingen te leggen.'

Bouw in volle gang

Ga je regelmatig met het pontje naar Amsterdam Noord (of juist van Noord naar het centrum, maar dan moet je omkijken), dan zie je op de oever naast de toren Overhoeks enkele imposante gebouwen verrijzen.

De Prinsendam

Het zijn de wooncomplexen met de illustere namen De Oranje, De Prinsendam en Gelria (pal erachter). Ze maken deel uit van het Residentieel Kwartier, de nieuwe woonwijk van Overhoeks. Bouwvakkers lopen in en uit, de bouw is in volle gang en de eerste woningen zullen aan het eind van dit jaar worden opgeleverd, volgens plan. Als de eerste bewoners hun intrek hebben genomen, wordt niet alleen de fietsersbrug officieel geopend, maar ook het oeverpark. De bouwvakkers zullen echter niet verdwijnen, want naast De Oranje wordt waarschijnlijk dit jaar gestart met de bouw van Europa. Het Residentieel Kwartier krijgt in hoog tempo vorm.

www.overhoeks.nl

Ondernemen in Noord

Eerlijk design

Design wordt vooral geassocieerd met mooi, maar kan ook functioneel zijn, praktisch, sterk, verfrissend, ergonomisch verantwoord en ja, ook duurzaam.

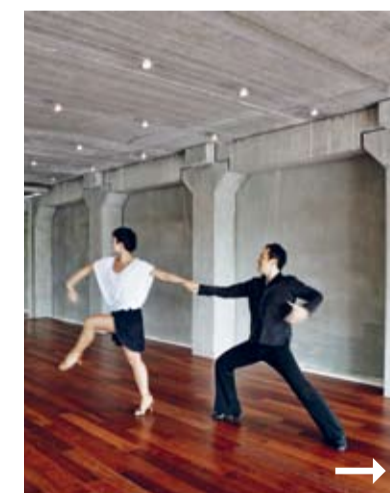
OfficeDock is importeur van designmerken en leverancier van bijzondere meubelen. Een project-richter waar de klant de keuze heeft om zijn kantoor volledig cradle-to-cradle in te richten.

Jeroen Mittelmeijer: 'Ook design kan worden gemaakt van eerlijke, duurzame materialen. Er zijn kunststoffen die je eeuwig kunt omvormen tot nieuwe meubelen. Bij hergebruik gaat er geen materiaal verloren en de kwaliteit van het materiaal wordt niet slechter, de goede eigenschappen blijven bewaard. En dat hoeft niet duur te zijn. OfficeDock levert deze duurzame meubelen naast overige designmerken.'

OfficeDock verzorgt tevens interieurontwerp, stoffering, verlichting en andere accessoires die met inrichting te maken hebben. André Mulder: 'We zaten vijf jaar geleden als één van de eersten in het verzamelgebouw aan de Disketteweg. Toen stond er hier nog niet zo veel. Sommige oude pandjes moesten weg. Nieuwe kwamen. Het is een fijne, strategische plek, makkelijk bereikbaar. Maar we groeien er wel uit. We kunnen inrichtingen soms bij de klant zelf laten zien, maar hebben nu echt een eigen showroom nodig.'

Het laatste nieuws: OfficeDock is aangesloten bij MVO Nederland, maatschappelijk verantwoord ondernemer, en kan een kantoor volledig CO₂-neutraal inrichten. Hoe dat in zijn werk gaat? Kijk eens op hun website.

www.officedock.nl

If you think you can dance

Vroeger zat er een trainingscentrum voor professionele dansers in de Valkenburgstraat. Dansparen oefenden daar en drie Latijns-Amerikaanse en drie ballroomtrainers gaven er les.

Ook Ron Kosterman en Hanneke Klein, partners op de dansvloer en in het leven, dansten daar. Tot de tent ging sluiten wegens sloop van het pand. Omdat er in de regio Amsterdam geen goed alternatief was, besloten Ron en Hanneke om de trainers en wedstrijd-dansers in Amsterdam een nieuwe ruimte te bieden en dat werd Candance in het Boomeranggebouw achter de Asterweg. Ron: 'Toen we dat initiatief namen, bleek iedereen enthousiast en samen met de trainers hebben we de nieuwe ruimte uitgezocht.'

Candance bestaat momenteel uit een grote ballroomzaal, waar naar believen een wand in kan worden gezet, een kleinere latin-zaal, en een gezellig barretje. Een ruimte die naast hen is vrijgekomen, zal binnenkort worden omgebouwd tot kleedkamers, douches, een visagistehoeke en winkeltje. Hanneke: 'Er worden bij ons ook tv-opnamen gemaakt, zoals voor het programma Dancing with the stars. Ze komen hier oefenen en dat wordt opgenomen. En af en toe hebben we kleine evenementen, zoals een danskledingbeurs of een bedrijf waarvan de medewerkers een workshop ballroom-dansen of latindansen kunnen volgen. Het gaat dus heel goed. En vooral de sfeer van al die mensen om ons heen, is geweldig.'

Candance
Wilgenweg 8 A t/m D
1031 HV Amsterdam

1

Vrij aan het IJ

Oude gebouwen

Poortgebouw

Werkzaamheden

Even uitproberen

We mochten er even over heen, tijdens het Over het IJ-festival, maar verder is hij nog gesloten voor publiek. Pas als de eerste bewoners in Overhoeks komen wonen, wordt de brug officieel in gebruik genomen. Dat zal aan het einde van dit jaar zijn. Toch ligt hij daar al fraai, de nieuwe fiets- en voetgangersbrug over het Buiksloterkanal langs het IJ. In het voorjaar is de stalen brug, een ontwerp van korth tielens architecten, geplaatst. En vanaf de pont zullen we binnenkort ook al mensen over de brug zien wandelen. Want de medewerkers van Shell mogen er al wel over heen naar hun nieuwe onderkomen in de Buiksloterham, het STCA. De brug is gemaakt van twee stalen liggers die aan weerszijden van de brug verschillend van hoogte zijn. Deze schuine lijnen maken dat het uitzicht vanaf de brug van links naar rechts wisselt als je over de brug loopt.

Uitgangspunten planvorming Hamerstraatgebied

In de Strategienota (B&W december 2008) is de visie vastgelegd met twee scenario's om het Hamerstraatgebied te ontwikkelen. In één scenario staat de ontwikkeling tot een dynamisch werkgebied. In het andere scenario staat de mogelijkheid van het toevoegen van een woonfunctie op beperkte schaal. Voorwaarde is dat de nadruk ligt op een gemengde bedrijfsbestemming en dat de woonfunctie het functioneren van bestaande bedrijvigheid niet belemmert.

In de eerste helft van 2009 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en is gebleken dat het beperkt toevoegen van een woonfunctie aan het gebied mogelijk is. In juni 2009 is besloten het scenario 'gemengd bedrijventerrein en beperkt wonen' als uitgangspunt vast te stellen voor de verdere uitwerking van het stedenbouwkundige plan en het investeringsbesluit.

Naar verwachting is het globaal stedenbouwkundig plan eind 2009 klaar en wordt een informatieavond georganiseerd. In 2010 vindt bestuurlijke besluitvorming plaats.

www.noordwaarts.nl

Bekijk ons nieuwe fotoboek

Fiets of wandel je door het Hamerstraatgebied, dan zijn er legio mooie plekjes, interessante gebouwen en nieuwe initiatieven. Tijd om dat allemaal in beeld te brengen, vonden wij. In de zomermaanden is het Hamerstraatgebied opnieuw ontdekt door onze lens. Het resultaat: prachtige foto's op www.noordwaarts.nl. Kijk op de website en ontdek zelf het gebied ten oosten van de Sixhaven ook.

Hamerstraatgebied →

- Johan van Hasseltweg / GT Ketjenweg	- Juli 2009: leggen van kabels voor de levering van electra t.b.v. trafohuis	
- Zamenhofstraat, tussen G.T. Ketjenweg en Nieuwendammerkade	- September t/m eind april 2010: Groot onderhoud	

Overhoeks →

- Uitvoering en inrichting Vooroever - Huisaansluitingen A15 (de Oranje)	- t/m oktober - eind augustus t/m eind november	
- Eerste deel maaiveldinrichting Residentieel Kwartier - Inrichting oeveruitbreiding Tolhuishuin - Inrichting tijdelijke route van Pontplein naar Vooroever	- eind augustus t/m eind november - t/m september - t/m september	

Buiksloterham →

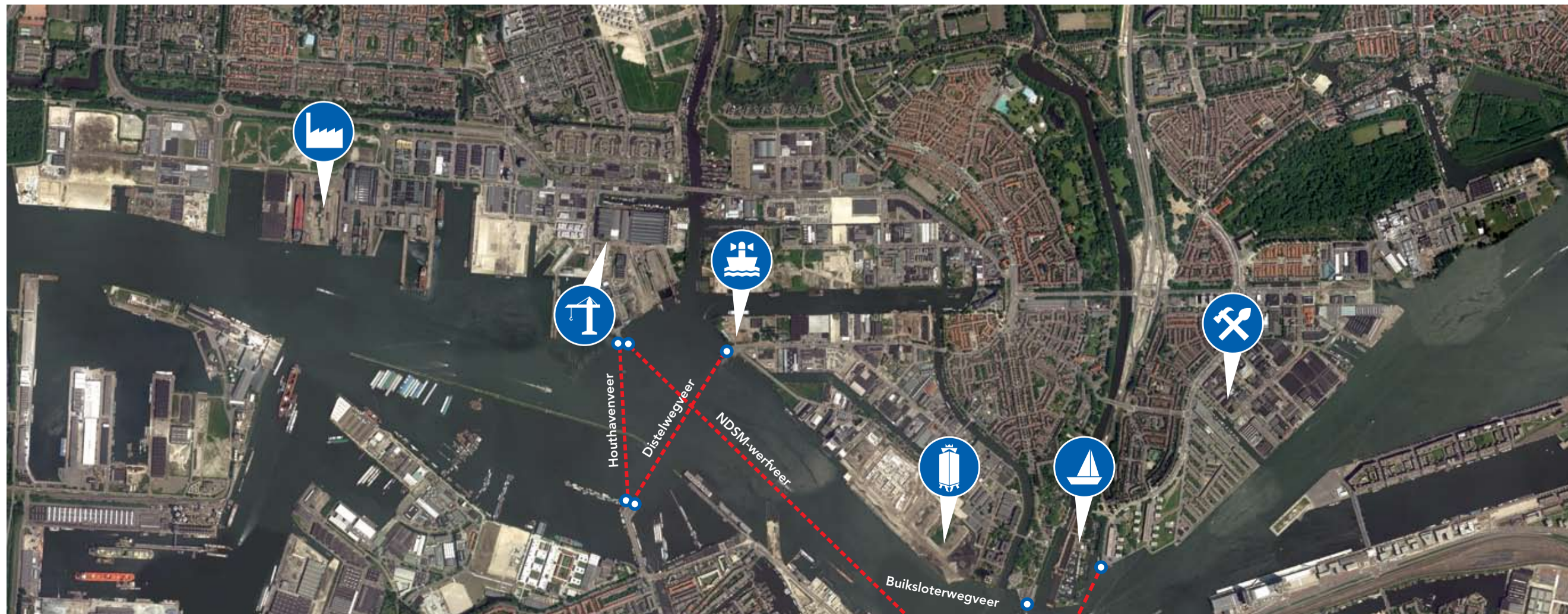
- Slopen onderbouw Distelweg 90 - Sanering en bouwrijp maken kavel Papaverweg 54 - Aanleg elektriciteitskabels tussen Papaverweg 80 en eind Papaverweg - Afsluiting Distelwegbrug i.v.m. vernieuwing wegdek	- (her)start 2e helft 2009 - start na zomer 2009 - 10 okt. tot 1 nov. 2009 - augustus t/m eind september	

NDSM-Werf →

Werf Zuid	- Nieuwbouw Hema/VNU - Instellen parkeerverbod bij pont	- t/m juni 2010 - 2e helft 2009	
Werf Oost	- Renoveren zuidgevel Scheepsbouwloods - Sloop Docklandshal - Planvorming Smederij - Start sloop/verbouw Smederij	- t/m 4e kwartaal - 2e helft 2009 - doorlopend - 2e helft 2009	

Cornelis Douwesterrein →

Deelgebied 0	- Definitieve inrichting Back-upstraat - Deklaag Processorstraat - Definitieve inrichting TT Vasumweg	- doorlopend - 4e kwartaal 2009 - doorlopend	
Deelgebied 1	- Diverse bedrijven bouwen bedrijfspand	- doorlopend	
Deelgebied 2	- Herprofilen TT Vasumweg (incl. aanleg riool) - Diverse bedrijven bouwen bedrijfspand - Bestraten bedrijven (voetpad en parkeren)	- september 2009 - mei 2010 - doorlopend - doorlopend	

Veni, vidi, vici

Hij kwam, zag en overwon, is de uitdrukking, maar op 16 mei ging het anders. Men kwam, zag en gaf zich gewonnen. Het was de dag dat de 62 appartementen in het mooie, nieuwe gebouw De Zeven Provinciën in Overhoeks in de verkoop gingen. Een spannende dag. Maar recessie of niet, de belangstelling was groot voor dit elegante gebouw op een prominente plek aan de Noorder IJ-oever en de inschrijvingen volgden elkaar snel op in de dagen erna. Er kwamen zelfs zo veel inschrijvingen binnen dat geloot moest worden voor een aantal type woningen. Dat is begin juni gebeurd. Eind juni zijn de eerste verkoopsgesprekken begonnen. De Zeven Provinciën is ontworpen door de bekende toparchitect Jo Coenen en is genoemd naar het vlaggenschip van admiraal Michiel de Ruyter. Belangrijk kenmerk is dat door het gebruik van vloeiende lijnen en veel glas elk appartement een weids uitzicht over het IJ heeft.

www.overhoeks.nl

En profil

De ruggengraat van de NDSM-werf naar het Cornelis Douwesterrein, de TT Vasumweg, gaat eind september op de schop. In vier fasen wordt de weg tussen de Hardwareweg en de Softwareweg opgebroken, waarna de grond wordt gecheckt op oliecontaminatie en indien nodig wordt gesaneerd. Vervolgens legt Waternet nieuwe riolering aan en komen er leidingen voor het warmtenet in de grond, waarna de boel weer wordt dichtgemaakt en de afwerking kan beginnen. De weg krijgt een nieuw profiel. De rijweg wordt 9 meter breed, krijgt parkeerhavens en een groenstrook met bomen en aan de kant van de gebouwen, de noordkant, komt een voetpad. De zuidzijde wordt berm. De verwachting is dat alle werkzaamheden ongeveer een half jaar duren. De bomen worden overigens in een later stadium geplant, waarschijnlijk in 2010.

2

Vrij aan het IJ Oude gebouwen

Noordergasfabriek

Mijn Noordoever

De Noordoever heeft veel bijzondere plekken. Bekende en minder bekende Noorderlingen laten in deze rubriek hun favoriete plek zien. Waar aan de Noordelijke IJvoever gaat hun hart sneller kloppen.

Laurie Slegtenhorst
Studente geschiedenis, UVA

Ik wist niks van Amsterdam Noord, was er eigenlijk nog nooit geweest. Ik was dan ook niet meteen enthousiast, vond die tocht met dat pontje best hoogdrempelig. Maar ik moest mijn huis in de Rivierenbuurt uit en de wachtlijst in de stad was gigantisch. Nu woon ik hier heerlijk. Sinds januari 2009. Die containers zijn fijn, het is meer een klein huisje dan een kamer. De woningen zijn schoon en je hoeft niets

te delen, behalve een ruimte waar je een feestje kunt geven als je dat wilt. Wat ik ook fijn vind, is de rust. Lekker. Je hoort natuurlijk wel muziek, het hoeft ook niet absoluut stil te zijn. Maar er zijn nauwelijks geluiden van verkeer. En je bent zo in het centrum. Ik was snel gewend aan het pontje. Het is echt een leuke plek.'

De meest duurzame wint in de Buiksloterham

Duurzaam en klimaatneutraal bouwen staat op dit moment heel erg in de belangstelling van ontwikkelend Nederland. Amsterdam heeft zichzelf ten doel gesteld dat in 2015 alle nieuwe projecten 100% klimaatneutraal worden gebouwd. Amsterdam Noord gaat nu het voortouw nemen om dat doel te bereiken. Met de eerste duurzaamheidstender in de Buiksloterham. Kees Diepeveen, wethouder Amsterdam Noord: 'Juist de Buiksloterham is daar uitermate geschikt voor.'

Wat houdt de duurzaamheidstender in?
'De tender is in feite een competitie op het gebied van duurzaamheid. Ontwikkelaars verkrijgen een kavel niet op basis van wie het meeste geld biedt, maar wie het beste de duurzaamheidsambities van de gemeente kan waarmaken. Voor een bepaalde kavel, of bouw-envelop, bepalen we een vaste prijs. Daarover valt niet te onderhandelen. We maken een voorselectie van vier of vijf partijen. Alle partijen die meedoen, maken voor die kavel een duurzaam plan. De plannen worden objectief met elkaar vergeleken. En de meest duurzame wint. Zo simpel is het. De ontwikkelaar met het meest duurzame plan mag dat uitvoeren.'

Waar let je dan precies op?
'We letten op de kwaliteit van het gebouw zelf, met name op het aspect energie. Amsterdam heeft de ambitie om in 2015 alle nieuw te ontwikkelen woningen volledig klimaatneutraal te laten zijn. Dat wil zeggen dat er geen fossiele brandstoffen worden verbrand. Of dat alle energie die wordt gebruikt, wordt opgewekt via warmte-koude-opslag, zonne-energie of windenergie. In de Buiksloterham wordt daardoor voor het eerst op flinke schaal een klimaatneutrale bouw bereikt. Daarbij denken we ook op gebiedsniveau. Als een gebouw te klein is om bepaalde manieren van energie-opwekking te faciliteren, kan dat misschien wel met een aantal gebouwen samen. Bijvoorbeeld een collectieve warmte-koude-opslag. Of een windmolen voor een aantal bedrijven. Met elkaar kun je meer bereiken. Daarnaast kijken we ook naar hoe gebruikers van het gebouw met afval omgaan en hoe ze omgaan met mobiliteit. Zo willen we proberen om het beste op het gebied van duurzaamheid uit de ontwikkelmarkt te halen.'

Waarom is de eerste duurzaamheidstender van in de Buiksloterham?
'De Buiksloterham heeft nog mooie gebieden te vergeven. En er is geen blauwdruk voor de ontwikkeling

en inrichting van het gebied. Niet alles is tot in detail uitgedacht. Door die flexibiliteit is er ruimte voor partijen om concepten te bedenken. Dus als gemeente kunnen we hier nog een zinvolle competitie opzetten, we kunnen partijen uitdagen. Een ander voordeel van de Buiksloterham is dat wordt ingezet op gemengde functies. Woon-werkcombinaties zijn in principe al duurzaam doordat je aan huis werkt en minder hoeft te reizen. Verder ligt de Buiksloterham aan de zonnige kant van het IJ, ingebed tussen twee grote diepe waterpartijen en hebben we altijd wind. Allemaal elementen waar je allerlei energetische voordelen mee kunt behalen. De Buiksloterham is er geknipt voor. Ook allerlei marktpartijen hebben dat ingezien. Ruim een jaar geleden is er een klimaatafel in de Buiksloterham geweest met bedrijven die zich bogen over duurzaamheids-mogelijkheden. Een vervolg daarop is het duurzaamheidsatelier dat onder leiding van New Energy Docks kennis uitwisselt en concrete ideeën formuleert. Kortom, de Buiksloterham is een prachtige plek om koploper te zijn op duurzaamheidsgebied in stad en land.'

Meer informatie over de tender: www.noordwaarts.nl

1 Een promenade bij het Kraanspoor

Een betonnen parkeerplaats langs dat fraaie oude Kraanspoor met daarbovenop het schitterende kantoorgebouw, dat kan natuurlijk niet. Zo'n beeldschone plek vraagt om een bijzondere promenade. Met prachtige bomen. En leuke bankjes. Op zo'n plek moet het gewoon goed toeven zijn. Maar waar laat je dan de auto's van je medewerkers? Daar is het volgende op bedacht. Een lager gelegen kade doet dienst als parkeerhaven. Achter een keermuur ligt een hoger gelegen, opgetilde kade met een promenade. Wandel je rond, dan kun je erover heen kijken, neem je een bankje, dan zit je lekker beschut. Zo'n bankje op de promenade langs het Kraanspoor is geen hip designbankje. Maar een robuuster, klassiek Amsterdams model, een verbeterde versie van de canapé, gietijzeren onderstel, gecertificeerde hardhouten zitting, 20 meter lang, zeg maar gerust een enorme bank. Dat is dus goed toeven. Op een perfecte plek.

3 Passieve huizen

De Buiksloterham transformeert langzaam van industrieterrein naar een gemengd woon-werkgebied en dit verloopt niet langs platgetreden paden. Dat biedt mogelijkheden voor ontwikkelaars om dingen uit te proberen, te variëren, ervaring op te doen. Bijvoorbeeld met duurzaamheids-trajecten. Ymere verwierf samen met BAM kavel 4A en kreeg voor de ontwikkeling daarvan een bijdrage uit de Unieke Kansen Regeling.

'Het was al langer bekend dat de BSH op duurzaamheid wilde gaan tenderen', vertelt Rob Grootte Bromhaar, projectontwikkelaar bij Ymere. 'Kavel 4A op de hoek van de Ridderspoorweg en de Klaprozenweg kwam in ons bezit

en samen met BAM wilden wij al uitvoering geven aan de wensen van de gemeente en vooruitlopend op de tender proberen dit project zo duurzaam mogelijk te ontwikkelen. We hebben een subsidie aangevraagd en gekregen via de Unieke Kansen Regeling van SenterNovem, bedoeld om projecten te stimuleren die zich onderscheiden door energie-zuinigheid, duurzaamheid en organisatorische innovaties in de bouw.'

'We hebben nu een passief huisconcept voor ongeveer 60 woningen, waarvan 54 worden gerealiseerd met 45% reductie van CO2-emissie en 9 woningen met zo'n 60% reductie. Dit bereiken we door gebruik te maken

De natuur laat zich niet wegduwen

Een bedrijventerrein bestaat over het algemeen uit blokken met parkeerterreinen en een meestal onontwaaerbare kluwen straten. Steen, steen en nog eens steen. Zo niet op het Cornelis Douwesterrein. Naast hoge eisen aan de nieuwbouw en een strak stratenplan krijgt de natuur hier nog een kans.

Zo heeft het pand van Roord een geweldige hedra-look. De hele voorkant van het pand is begroeid met deze klimplant. En Frijjo maakt het nog bonter, groener eigenlijk: midden in het pand van dit bedrijf staat een boom. En verdept opgesteld op een

stukje braakliggend terrein, een kavel dat nog moet worden uitgegeven, ligt een paddenpoel. Jawel, een paddenpoel voor de rugstreeppad. Waarom daar? Op bouwlocaties voelt die pad zich hemels. Plassen, stenen, bergen zand, een beter hotel kun je de rugstreeppad niet bieden. Geen wonder dus dat een aantal jaar geleden op de bouwlocaties van het Cornelis Douwesterrein in waterplassen de jonkies van deze pad zijn gevonden. Of toch een wonder, want de pad is wel meer gezien in Amsterdam, maar nooit binnen de ring. De rugstreeppad is een beschermde diersoort.

Om de bouwactiviteiten op het terrein door te laten gaan, is ontheffing van de flora- en faunawet aangevraagd. Als tegenprestatie moet de gemeente maatregelen treffen voor het voortbestaan van de pad en zorgen dat de beestjes een fijne poel hebben om zich in voort te planten. Zo gezegd, zo gedaan. Als nu een pad wordt gevonden, moet-ie onder begeleiding van de stadsbioloog naar de poel worden verplaatst. Pas daarna kan de bouw verder. Toch wordt het niet veel groener door zo'n paddenpoel. Deze pad houdt immers van leeg, schraal en... stenig.

3 Vrij aan het IJ

Oude gebouwen

Albramerij

Augustus • Nummer 16

Colofon

De Noorder IJ-krant

De Noorder IJ-krant bericht over plannen en gebeurtenissen aan de Noordelijke IJ-oever. Deze krant is een gezamenlijke uitgave van projectbureau Noordwaarts en stadsdeel Amsterdam-Noord.
Als u wilt reageren:
s.wagemanns@noordwaarts.nl of bel 020-630 63 00.

Redactie : projectbureau Noordwaarts en stadsdeel Amsterdam-Noord → **Eindredactie en coördinatie** : Sjanet Wagemanns → **Tekst** : Birgitta Langen → **Fotografie/beeld** : Doriann Kransberg, Janus van de Eijnden, Rene den Engelsman, Rovorm e.a. → **Restyling en concept** : Qua Associates BV → **Vormgeving** : Erik Schuur + Loods designmanagement → **Druk** : Drukkerij Tesink → **Oplage** : 25.000 exemplaren.

Aan het totstandkomen van deze krant is grote zorg besteed. Mochten er onverhoopt toch onjuistheden of onvolledigheden in staan, dan kunnen daaraan geen rechten worden ontleend.

Meer weten over de ontwikkelingen aan de Noordelijke IJ-oever:
www.noordwaarts.nl

Heeft u een mening over de plannen?
Bent u tevreden of juist ontevreden?
Heeft u een leuk idee voor de krant?

Mail naar:
s.wagemanns@noordwaarts.nl

Het linkerdeel van het nieuwe gebouw staat nog in de steigers. Rechts is de bovenste verdieping nog niet afgebouwd: wat ribben vragen om bedekking. Maar lang kan het niet meer duren. Het nieuwe onderkomen voor de HEMA en de VNU is bijna af.

Lex van Straaten van BVF Projectmanagement is druk in gesprek in de aangrenzende keet. Wanneer het klaar is? 'Begin september zijn we gestart met de afbouw, eind november is de eerste kantoorverdieping gereed. Maar 1 mei van het jaar daarna ook de bestrating eromheen. Dat is ongeveer de doorlooptijd.'

Lex van Straaten begeleidt en coördineert als projectmanager voor ontwikkelaar Amsterdam Waterfront alle werkzaamheden. 'Als de plannen er liggen, doen we eerst een haalbaarheidsstudie. We kijken naar de nodige procedures, hoe lang het gaat duren, wat het mag kosten. Dus we letten op tijd, kwaliteit en budget. We kunnen een abstract ontwerp digitaliseren, zodat je van alle kanten kunt zien hoe het er uit komt te zien en of het binnen de kaders past. We beoordelen de materialen, de installaties die worden voorgesteld enzovoort. Zo voorkom je dat de opdrachtgever zodra het bouwen begint,

de mooie dingen moet weglaten vanwege verkeerde berekeningen. Ook tijdens het bouwen is begeleiding belangrijk. Je komt altijd dingen tegen die anders moeten. In dit gebouw bijvoorbeeld kwam de tweede huurder, VNU, later aanschuiven. Die had ook nog wensen en aanvullende eisen, zoals een lift, waardoor de indeling moest worden veranderd. Daarom doen wij de directievoering tot aan de oplevering. Er zijn nu dagelijks 120 man bezig hier. Naar verwachting is het gebouw vanaf 1 mei 2010 volledig in bedrijf.'

Spectaculaire Klus

Waternet zit al jaren aan het eind van de Papaverweg met een haventje voor de boten die alles wat drijft en zwerft in het water van de Amsterdamse grachten en buitenwateren op vissen. De helft van de haven wordt echter gedempt en verder ontwikkeld tot woningbouw. Wat aan ruimte overblijft voor Waternet, is voornamelijk water en een stukje landtong. Dan bouwen we toch in het water, leek de logische conclusie. Waternet schreef een prijsvraag uit en Attika Architecten, gepokt en gemazeld in het bouwen van drijvende gebouwen, kreeg de opdracht.

'De ambitie was een gebouw met kantoren, wasruimtes, een kantine en dat alles drijvend. En met aandacht voor duurzaamheid', vertelt Niek Kruisheer van Attika. 'Nu is een drijvend gebouw al duurzaam. Als je weg moet van je plek, neem je gewoon je hele gebouw mee en legt het ergens anders voor anker, bij wijze van spreken. Er wordt niets afgebroken, niets weggegooid.'

Vis in het water

Voor IJburg ontwierp Attika Architecten het drijvende bezoekerscentrum en het grootste drijvende wooneiland ter wereld dat bij Steigereiland moet komen op twee enorme platforms. Voor een wijk bij Rotterdam werden woningen op palen bedacht, want voor drijvende

woonarken leende het gebied zich niet. Kortom, Attika voelt zich als een vis in het water als het gaat om gebouwen in en aan het water. Niek Kruisheer: 'We wonnen de selectie vanwege het stedenbouwkundige niveau en de architectonische uitdrukking van ons ontwerp. En Waternet was heel tevreden over de milieuvorziensingen en de betaalbaarheid. Ook niet onbelangrijk.'

Strak en toch warm

'Voor Arkenbouw, onze partner die onze ontwerpen bouwt, is dit een enorme uitdaging', zegt Niek Kruisheer. 'Het is de grootste ark die in hun productiehuis gebouwd kan worden. In de kelder is een wasstraat met kleedruimtes en douches. In het hart van het gebouw een kantine die in hoogte doorloopt tot de derde verdieping. Op drie hoeken van het gebouw zijn grote glazen uitbouwen bevestigd. Het gebouw wordt aan de buitenkant met riet bekleed. Het ziet er strak uit en toch warm. En riet wordt uiteraard geassocieerd met water. Daarnaast draagt het bij aan de milieu-kwaliteit van het gebouw.'

'Verder wordt het gebouw afgewerkt met glas en corten staal, een roestend metaal dat niet doorroest. Het geeft een industriële look. Een beetje stoer. Het hele ontwerp heeft een hoog cradle-to-cradle-gehalte: dat wil zeggen dat de onderdelen op milieuverantwoorde manier

geproduceerd zijn en dat ze goed kunnen worden hergebruikt. De technische installaties zijn milieuvriendelijk. Water dat op het dak in buizen wordt verwarmd door de zon en voor verwarming van het gebouw zorgt. Natuurlijke ventilatie via roosters bij de ramen achter

de zonwering. Het gebouw presteert op economisch omgaan met energie heel hoog. Daar hebben we dan ook heel veel aandacht aan besteed. Maar nu moet het eerst worden gebouwd en moeten we het hier zien te krijgen. Dat wordt nog een spectaculaire klus', lacht hij.

Column

De redactie nodigt de lezers weer uit om hun ervaring met Amsterdam Noord op papier te zetten. Denk aan leuke, ontroerende gebeurtenissen of uw mening over de ontwikkelingen. Ook herinneringen zijn van harte welkom!

En zoals bekend, degene van wie de tekst wordt geplaatst, wint een cadeaubon.

De Volewijk

De Volewijk is wel het stukje Noord dat het ouds bij naam bekend is. De herkomst is niet goed bekend. Men twijfelt tussen de veulens die er rondartelden en de vele vogels die er broedden en uitvlogen. Ik houd het op vogels en zal vertellen waarom.

Het moeten geleidevogels geweest zijn die de Volewijk zijn naam hebben gegeven. Veel volken kennen de geleidevogels van de ziel. Als de ziel van het hemelrijk naar de aarde wordt gebracht is in onze streken de ooievaar de geleidevogel. En als de ziel na een leven op aarde terug gaat naar het hiernamaals, is de kraai of de zwaan de begeleider.

Nu stond sinds ongeveer 1400 de galg op de Volewijk, waaraan ter dood veroordeelde misdadigers na de executie ter leringhe ende vermaeck werden tentoongesteld. Hun zielen zullen door de kraaien naar de onderwereld zijn begeleid.

Gelukkig werd er ook een tegenhanger van het galgenveld bedacht. Aan de andere kant van de Volewijk stond de kindertjesboom, die 's nachts bloeide. Ooievaars hadden de baby's als rijpe vruchten aan de takken gehangen. En als een aanstaande vader en moeder per roeiboot het IJ waren overgestoken en bij de boom kwamen, riepen de kinderen: 'Pluk mij, pluk mij, ik zal alle dagen zoet zijn'. Vader plukte de leukste en roeide terug. Moeder was dan zo moe van de lange tocht over het IJ, dat ze wel een week het bed moest houden.

Naarmate de stad zich in de loop van de eeuwen uitbreidde, kwamen er steeds meer kindertjes bij en helaas ook meer gehangenen aan de galg. Het moet een drukte van belang zijn geweest met al die geleidevogels. Dat de Volewijk naar die gevederde vrienden is genoemd, hoeft ons niet te verbazen.

Henk Ras
Museum Noord